

LØVETANNA
LANDSKAP

DETALJREGULERING ALSTADHAUG KIRKEGÅRD PLANBESKRIVELSE

Bakgrunn

Planforslaget er innsendt 16.12.2011 av Løvetanna Landskap as som forslagsstiller på vegne av tiltakshaver SiKirken (Sør-Innherad prosti).

Hensikten med planen er å regulere Alstadhaug kirkegård med eksisterende områder og ny kirkegårdsutvidelse, og alle elementer innenfor disse.

Kirkegården utvides for å få plass til flere graver, da eksisterende kirkegård snart er full. Innenfor det regulerte området skal det tilrettelegges slik at det tilfredsstiller de krav som stilles til moderne kirkegårdsdrift. Dette gjelder opparbeidelse av prosesjonsveg, toalettanlegg, gravfelt for andre religioner, felles minnelund og driftsområder. Området er av stor kulturhistorisk verdi, og innenfor reguleringsgrensa finnes flere automatisk freda kulturminner, og bevaring av disse er en vesentlig del av planen.

Utvidelsen er i kommuneplanens arealdel vist som LNFR-område. Området er ikke tidligere regulert.

Det er arbeidet med utvidelse av kirkegården over lang tid. I 2001 ble det utarbeidet en hovedplan for kirkegårdene i Levanger kommune, hvor Alstadhaug kirkegård ble foreslått som hovedkirkegård og med et utvidelsesareal på 50-60 daa. Riksantikvaren stilte seg svært negativ til forslaget pga. områdets store historiske verdi og utvidelsas virkning på kulturlandskapet. Og med utgangspunkt i dette, ble planen om å utvikle kirkegården til hovedkirkegård frafalt. I perioden fra 2001 til 2006 er det arbeidet med flere alternative forslag til utvidelse av kirkegården. Disse er drøfta med Riksantikvaren og andre offentlige myndigheter, og har ført fram til det utvidelsesområdet som nå fremmes i reguleringsplanen.

I tidligere forslag har også parkeringsplass, fylkesveg og gang- og sykkelveg vært inkludert i samme plan som kirkegårdsutvidelsa. Dette har vist seg å være en krevende prosess, fordi man da må ta stilling til fylkesvegens videre føringer både i retning Korsbakken og Gjemble, samt en eventuell forlengelse av gang- og sykkelvegen. Da gravleggingssituasjonen er relativt akutt, og for å unngå at kirkegårdsutvidelsen blir satt på vent til de trafikale forhold er avklart, har en derfor valgt å dele opp reguleringsplan-arbeidet i to planprosesser. Nåværende forslag omfatter kun kirkegården. Parkering, fylkesveg og gang- og sykkelveg vil reguleres som en egen sak i etterkant.

Løvetanna Landskap ble høsten 2010 engasjert til å lage et skisseprosjekt for det arealet som var vist som utvidelsesområde på planer utarbeidet av Rolf Gaarde i 2006. Skisseprosjekt ble framlagt for Riksantikvaren i mars 2011. Riksantikvarens holdning til dette var at det var grunnlag for å gå videre med planen, og det ble derfor igangsatt arbeid med en reguleringsplan.

Kunngjøring om igangsatt regulering ble annonsert i Levanger-Avisa 09.07.11., og satt inn på Levanger kommunes heimeside 05.07.11. Varsel om igangsatt regulering ble sendt pr. brev til berørte parter 05.07.11.

Reguleringen omfatter eiendommene 19/1 (eksist. kirkegård), 19/56 (eksist kirkegård) og del av 19/94 (dyrka mark). Hjemmelshaver for 19/94 er Olav Arne Gilstad, Alstadhaug, 7600 Levanger.

Vedlegg som følger saken:

- oversendelsesbrev
- Plankart 1:1000, SOSI og PDF A2 og A3
- Planbestemmelser
- Planbeskrivelse
- Varslingsannonse og varslingsbrev
- Kopi av alle innkomne innspill etter varslingsprosess
- Oversiktskart 1:10000
- Illustrasjoner: Eksisterende situasjon 1:1000/A3
Oversikt graver middelalderkirkegård. Ikke i målestokk/A3
Foreløpig forprosjekt av 16.12.11. 1:1000/A3
Prosjekt-illustrasjoner:perspektiv A4, snitt (ikke i målestokk/A3)
- Utredninger: Rapport fra NTFK, arkeologi
Notat fra NIKU, middelalderkirkegård

Risiko- og sårbarhetsanalyse

Forhold omkring støy, grunnforhold, forurensing og rasfare er aktuelle for denne planen. Det vises til punkt «Beskrivelse av planområdet».

Vurdering av alternativer

I denne omgang har det ikke vært vurdert alternative plasseringer av utvidelsen, grunnet at dette har vært grundig belyst i tidligere drøftinger av prosjektet (2001-2006), og avvist av Kulturminnehensyn, som beskrevet under "Bakgrunn".

Avvik fra overordnet plan

Området omfattes av kommuneplanens arealdel vedtatt 13.04.11. Kirkegårdsutvidelsen er innenfor LNFR-område (landbruk, natur, friluft-formål) i kommunedelplanen. Ellers samsvarer reguleringsplanforslaget med kommuneplanen, og eksisterende bruk.

Avviket begrunnes med at det ut fra beregnet behov for tilgjengelige gravplasser, er nødvendig med en kirkegårdsutvidelse innen 2015, for å opprettholde Alstadhaug kirkegård sin status som et gravsted for menigheten, slik det har vært fra middelalderstid og fram til i dag. I kommunedelplanen er alle arealer omkring eksisterende kirkegård avsatt til LNFR-områder.

Det er formålstjenlig å utvide kirkegården mot vest, da dette arealet ligger i direkte tilknytning til øvrig kirkegårdsareal, og har egnete fallforhold.

Beskrivelse av planområdet, eksisterende forhold

Beliggenhet

Alstadhaug kirke og kirkegård ligger i Levanger kommune, på toppen av høydedraget mellom Eidsbotn og Alstadhaugbukta, og ca. 5 km sørvest for Levanger sentrum. Planområdet avgrenses mot Fylkesveg 119 mot øst, privat avkjørsel mot nord og mot landbruksareal i sør og vest. Størsteparten av området benyttes også i dag til kirke og kirkegård. Planområdet er på 32,2 daa, derav utgjør utvidelsesområdet 9,2 daa.

Grunnforhold

Norges Geologiske undersøkelser (NGU) har kartlagt områder med kvikkleire i Levanger kommune, og kirkegården er utenfor alle disse. Det er ikke kjent at det har vært situasjoner med ras i området, og det planlagte tiltaket medfører ikke terrengendringer eller tiltak i grunnen som skulle medføre at fare for ras oppstår. På NGUs kvartærgeologiske kart, er arealet registrert som en randmorene, med middels tykt dekke (løsmassemektighet) og med infiltrasjonsverdi middels egnet. I tillegg til NGUs kartlagte grunnforhold, er det i forbindelse med den planlagte utvidelsen foretatt prøvegraving på 10 punkt for å kontrollere jorddybde, jordtype og grunnvann. Jordprøver fra dette er sendt til laboratorie-undersøkelser.

Den kvartærgeologiske kunnskapen og prøvegravinga, tilsier at området er egnet til formålet kirkegård, i forhold til jorddybde og jordtype, og at området må dreneres for å senke grunnvannsstand, slik som det er gjort på de eksisterende deler av kirkegården. En har lang erfaring med at området benyttes til grav- og urnelund, og det er lite sannsynlig at det vil oppstå problematiske hendelser som en følge av utvidelse.

Det er ikke registrert forurensing i grunnen innenfor kirkegårdsarealet. Det er ikke sannsynlig at fortsatt bruk av området til grav- og urnelund vil medføre forurensing av grunnen. Utvidelsesområdet er fram til nå benytta til dyrka mark eller beite, og det er ikke kjent at det er tilført masser eller stoffer utenfra som gjør at massene er forurenset slik at det vil være problematisk i forhold til en kirkegårdsutvidelse. Det er ikke gjort egne undersøkelser for å kartlegge om det er forurensing i grunnen i forbindelse med dette prosjektet

Kulturminner i grunnen er undersøkt ved søkesjakt utført av Nord-Trøndelag fylkeskommune 3-5.oktober 2011. Det ble gravd 7 sjakter, og avdekket 2 kokegroper. Funnene ble utgravd og dokumentert av Nord-Trøndelag Fylkeskommune. Det ble ikke gjort funn som medfører krav om ytterligere arkeologiske undersøkelser. Fra tidligere registreringer er det kjent at det er flere gravhauger innenfor eksisterende kirkegård.

Middelalderkirkegårdens avgrensning ble kartlagt av Norsk institutt for Kulturminneforskning (NIKU) 6.oktober 2011. Denne er lagt inn i plankartet.

Kirka er tilknyttet offentlig vannledning, fra punkt på motsatt side av Fylkesvegen. Kirka har ikke eget toalett og anlegget er derfor ikke tilknyttet offentlig avløpssystem

En privat vannledning går nord for kirkegården, langs den private gårdsvegen. Denne ble lagt om som en følge av kirkegårdsutvidelse i 1980. Eksisterende kirkegård er drenert, og overflatevannet føres til infiltreringsgrøfter. Det samme vil gjennomføres for den nye delen.

Utvidelsesområdet er i dag benytta til korndyrking. Og det ligger i et område med stor landbruksverdi. De landbruksfaglige vurderinger som er gjort i forbindelse med arbeidet, et at de samfunnsmessige interesser som er knyttet opp til videre gravlegging i området, veier så tungt at jordvernet må vike for dette.

Det er ikke registrert verneverdige naturområder innenfor plangrensa.

I kartlegging av biologisk mangfold i Levanger kommune, er området registrert med naturtypen "Park-landskap". Det er registrert en koloni av kaie i kirketårnet. I tillegg er det registrert planteslagene ask, lind, asal, bjørk og poppel. Det er funnet askeragg, som det eneste funnet i Trøndelag.

Verdifull vegetasjon

På de eldste delene av kirkegården er det mange eldre trær av typen ask. De antas å være omkring 200 år. Denne arten kan bli meget gammel, og opptil ca.400 år. Trærne har stor verdi for kirkegården fordi de både er historiske og estetiske elementer i uterommet. Trærne fungerer som kirkegårdens "vegg og tak", og gjør den til et markert rom, med høytidelig preg. Asketrær er i store deler av året uten lauv, da ask spretter seint og feller bladene tidlig. Omkring Olveshaugen og på de nyere delene av kirkegården er det yngre vegetasjon av typen bjørk, rogn, lind og platanlønn. Alle er tidstypiske valg for den tida de ble planta.

Rekreasjonsverdi

Eksisterende kirkegård har rekreasjonsverdi med den funksjon den har i dag. Området benyttes av alle aldersgrupper, men ikke spesielt av barn og unge.

Stedets karakter

Kirka og kirkegården er plassert på et markert høydedrag i landskapet, og utgjør et landemerke for Skogn og Levanger. Området kan ses fra E6, både fra øst og vest. Fra sør er kirka synlig, men i avtakende grad fra E6 pga. utbygging langs denne.

Fra kirkegården har man en flott utsikt mot Trondheimsfjorden i retning vest. Fra Olveshaugen har man utsikt både mot fjorden og Eidsbotn, og mot Levangernesset. Omkring kirkegården ligger det et åpent jordbrukslandskap hvor det for tida dyrkes korn både i retning sør, øst og vest. I retning nord er det etablert et mindre skogs-plantefelt.

Området er av stor kulturhistorisk betydning, og kirkebygget, middelalderkirkegården, Olveshaugen og gravfeltene nord for denne er alle automatisk freda kulturminner. I kommunedelplan for Skogn fra 2002 er Alstadhaug beskrevet som et verdifullt kulturlandskap og kulturmiljø. Området er også en av de 4 som er medtatt i Verneplan for kulturmiljø utarbeidet av Fylkesmannen/Fylkeskommunen i Nord-Trøndelag.

Bildet er tatt fra E6, sørvest for Alstadhaug kirke. Kirka og kirkegården ligger høyt, og heva over kulturlandskapet omkring. Kirkegårdsutvidelsen vil fra dette standpunktet så vidt kunne skimtes nedenfor eksisterende kirkegård.

Bildet er tatt fra Olveshaugen og nedover mot vest. Arealet for utvidelse ligger nedenfor eksisterende kirkegårdsmur.

Eksisterende kirkegård ligger på laveste punkt på kote 52, og høgste punkt på kote 62. Over dette rager Olveshaugen, som ligger fra kote 60-66, og er en av fylkets største gravhauger med en utstrekning på ca. 55m. Terrengformasjonen, kirkebygget, gravhaugene, kirkemuren, de mange gravminnene og de gamle asketrærne utgjør sammenlagt et sted med veldig spesiell karakter, med stor verdi for omgivelsene både i kraft av den funksjon, den historie og de estetiske, religiøse og kulturelle elementer det innehar.

Trafikkforhold og støy

Kirka har atkomst via fylkesveg 119. Denne er en to-felts veg med dekkebredde 5,5m, og den følger kirkegårdsmuren i øst. Parkering for kirka ligger på motsatt side av fylkesveg 119, og det er etablert et

opphøyd gangfelt fra parkering til kirkegårdsport. Vegen fører fra Korsbakken til Gjemble, og har derfor ei større trafikkbelastning enn det kirke og kirkegård medfører. Årsdøgntrafikken (ÅDT) er på 1600. Kapasiteten på vegen er god, men de trafikksikkerhetsmessige forhold er ikke optimale. De besøkende må krysse fylkesvegen for å komme til kirka, og dette krysningspunktet ligger på en bakketopp. Men de sikkerhetsmessige forhold er ivaretatt med andre tiltak, som opphøyd gangfelt og redusert kjørehastighet til 40km/t. Det finnes ikke noe offentlig kollektivtilbud til kirka og kirkegården.

På støysonekart er deler av eksisterende kirkegård avmerka som gul støysone. I henhold til retningslinjer er dette en vurderingszone, hvor avbøtende tiltak bør vurderes. I dette tilfellet ville et avbøtende tiltak være støyskjerming, men ut fra estetiske og historiske grunner anses ikke dette som aktuelt innenfor det regulerte området, sjøl om kirkegård er en type bruk som optimalt burde være uten støy. Forholdene blir ikke endra som en følge av dette planarbeidet, slik at støynivået er kjent, og det anses ikke så problematisk at man ønsker å sette inn skjermingstiltak på bekostning av andre kvaliteter. Hele utvidelsesområdet er utenfor området med støyforhold som er ansett som problematiske, slik at det på den nye delen vil bli bedre støyforhold enn på de eldre delene.

Samråds- og medvirkningsprosess

I og med at Alstadhaug kirke og kirkegård er et sted med så stor kulturhistorisk verdi, er kulturminnevernmyndighetenes holdning til endringer tungtveiende. Forut for igangsetting av reguleringsplan, ønska derfor tiltakshaver å få Riksantikvarens innspill til den planlagte utvidelsa. Det ble avholdt et møte med Riksantikvar, tiltakshaver og prosjekterende tilstede 23.02.11, hvor skisseprosjektets plangrenser, størrelse på utvidelsesområdet, terrengbearbeiding og vegetasjonsetablering ble diskutert. I etterkant av dette møtet ble planen revidert og den ble sendt til forhåndsuttalelse hos Riksantikvaren, som så ga innspill om at det var grunnlag for å gå videre med planarbeidet 15.03.11.

Det ble holdt forhåndskonferanse for plansaken den 31.05.11, og et arbeidsmøte med tiltakshaver, Innherred samkommune med representanter fra Plan- og landbruksavdeling, samt representant fra Statens Vegvesen samme dag.

I forhold til grunneier Olav Arne Gilstad, som blir direkte berørt av planen, er det gjennomført 3 møter i perioden april til november 2011 til for å diskutere planen og informere om pågående arbeid. Grunneier, Løvetanna Landskap og/eller kirkevergen har deltatt på disse møtene. I tillegg har det vært gjennomført befaring med grunneier i forbindelse med arkeologisk prøvegraving og ved grunnundersøkelser. Grunneier har bedt om at plangrensen ble stukket ut i terrenget, for å ha et mer konkret diskusjonsgrunnlag, og dette ønsket ble tatt til følge og utvidelsesarealet ble stukket ut i forut for befaring i oktober 2011.

Grunneier har ikke sendt skriftlig innspill til planen ved kunngjøring, da han har lagt fram sine innspill for tiltakshaver og prosjekterende på møter. De punkt som er diskutert på møter er forhold omkring arrondering, tilgang/atkomstforhold til åker, ny avkjøring til nytt driftsområde og parkering. I forhold til arrondering, er det gjort et forsøk på å endre planens avgrensing for å unngå et "innhakk" i åkeren nedenfor kirka. Saken ble framlagt for Riksantikvaren, som sa at ei endring av reguleringsgrensene kunne aksepteres, men at det ikke kunne reguleres med formål grav- og urnelund, da kirkegårdsutvidelsen ville bli større enn det de kunne akseptere. Det er ikke i Kirkevergens interesse å regulere og erverve et areal utenfor kirkegårds-muren som ikke kan benyttes til kirkegård. Derfor har ikke grunneiers ønske ført fram. Når det gjelder parkeringsforhold, er disse ikke omfatta av denne planprosessen, men vil tas med i en påfølgende reguleringsplan. Men grunneier har gjort tiltakshaver godt kjent med sine innspill i forhold til dette, slik at man allerede har et grunnlag for dette arbeidet. I påvente av at parkerings- og trafikkforhold avklares med en reguleringsplan, har grunneier og tiltakshaver kommet til enighet om at tiltak i forhold til tydeligere skilting er formålstjenlig for å bedre situasjonen på kort sikt. Det er derfor utarbeidet et forslag til skiltplan i samarbeid mellom grunneier og kirkeverge. Denne er sendt til behandling hos Statens vegvesen i november 2011.

Foreløpig forprosjekt for kirkegårdsutvidelse og forslag til reguleringsplan ble framlagt for Arbeidsutvalget i Sør-Innherrad Prostistyre 14.12.11, som stilte seg enstemmig bak planene. Prostistyret utøver funksjonen som Levanger kirkelige Fellestråd.

Innkommne innspill

Ved kunngjøring om igangsatt regulering kom det følgende innspill:

Merknad fra:	Sammendrag merknad:	Kommentar:
Statens vegvesen	Statens Vegvesen vil ikke motsette seg utvidelsen som er foreslått, men påpeker at det bør gjøres tiltak som bedrer trafikksikkerhet og behov for parkering.	Forhold omkring fylkesveg 119 og parkering omfattes ikke av denne plan. Dette behandles i et eget reguleringsplanforslag i etterkant av denne.
Norges vassdrags- og energidirektorat	Massene i området er gode i forhold til tiltaket. Geoteknikk må beskrives i ROS-analysen til planen.	Grunnforhold er behandla som et eget punkt i planbeskrivelsa.
Nord-Trøndelag fylkeskommune	NTFK må foreta en befaring og evt. gjøre en arkeologisk forundersøkelse.	Arkeologisk forundersøkelse utført 03.10.11. Det ble ikke gjort funn som krever undersøkelser utover dette.
Riksantikvaren	Området har nasjonal verdi kulturhistorisk og som et landskap. Ser på det som positivt at området reguleres. Kirkegårdsutvidelsens plassering anses som den mest aktuelle i forhold til bevaring av stedet, og er i tråd med det som RA har akseptert som et maksimumsareal for utvidelse. Det stilles krav om registrering av middelalderkirkegård, framlegging av gravplan og at det utarbeides bestemmelser om vern.	Registrering av middelalderkirkegårdens avgrensning foretatt av NIKU 5.10.11. Er lagt inn i reguleringsplankartet med 5 m sikringszone i tillegg.
Alf Chr. Lockert	Ønsker at det legges inn en urnelund i planene.	Etablering av en urnelund/minnelund vil bli etablert som en del av kirkegårdsutvidelsen. Dette framgår av illustrasjonsplanen.
Jarle Kregnes	Ønsker at Alstadhaug kirkegård blir hovedkirkegård for Levanger. Ønsker utvidelse av reguleringsplan-grensene slik at parkering og Fv. 119 inkluderes i planen. Ønsker en felles minnelund.	Planen om Alstadhaug som hovedkirkegård for Levanger er frafalt i 2004, etter svar fra Riksantikvaren om at planene ikke var forenlig med bevaring av kulturmiljøet. Kirkegårdsutvidelsen vil ikke medføre et endra trafikkbilde i forhold til dagens situasjon, men sikrer at kirkegården kan fortsette sin nåværende drift i et lengre tidsperspektiv enn til 2015. Siden trafikksituasjonen ikke endres, er saken vurdert diihen at ei utbedring av trafikkforholdene kan tas som en egen plan, slik at dette ikke forsinker kirkegårdsutvidelsen, siden behovet for gravplasser er relativt akutt. En felles minnelund vil bli etablert som en del av kirkegårdsutvidelsen.

Beskrivelse av planforslaget

Formål:	Areal daa:	Merknad:
Bebyggelse og anlegg /Hensynssone	14,7 daa (10,7 gravhauger +4,0 middelalder)	Grav- og urnelund/Kulturminner (Gravhauger og middelalderkirkegård)
Bebyggelse og anlegg/Hensynssone	0,6 daa	Kirke
Bebyggelse og anlegg/Hensynssone	0,5 daa	Annen offentlig eller priv. tjenesteyting: (Museum)
Bebyggelse og anlegg	15,6 daa	Grav og urnelund
Bebyggelse og anlegg	0,8 daa	Nødvendige bygg og anlegg for grav- og urnelund: Driftsområde og toalettbygg.
Sum totalt areal	32,2 daa	

Kirkegårdens plassering og utforming

Som tidligere beskrevet, er plassering og utstrekning av kirkegården et resultat av en prosess hvor både kirkeverge, planleggere, plan- og kulturminnevern-myndigheter har vært inne i diskusjonen for å komme fram til et resultat som kan forene de ulike interessene som er i området. Og bevaring av kulturmiljøet er tillagt stor vekt, siden Alstadhaug er et så historisk viktig sted. Store deler av kirkegården er derfor regulert som hensynssoner, ut fra antikvariske bevaringshensyn. Dette gjelder middelalder-kirkegården, kirkebygget, Ammestua, og de delene som omfatter gravhaugene.

Området for utvidelse ligger på vestsida av eksisterende kirkegård, og skrår svakt mot vest, med fallforhold som er godt egna til kirkegård. Det har en flott utsikt til kulturlandskapet og Trondheimsfjorden. Arealet er i dag dyrka mark, og har derfor ingen element som legger føringer for utforminga, utover det at man må ta hensyn til den store landskapsformen. Kirkegården er derfor avgrensa med en form som følger kotene i nedre del, slik at den skal ligge så uanstrengt i forhold til terrenget som mulig.

Alstadhaug kirke og kirkegård er tidligere tilrettelagt med en universelt utforma inngang på nordside av kirka. Denne beholdes i framtidig situasjon. Krav til fall på stier innenfor eksisterende kirkegård vil være vanskelig å oppfylle i henhold til universell utforming, da man i svært liten grad kan endre terrenget inntil gravrekkene og innenfor middelalderkirkegårdens avgrensing. Den universelle utforminga vil i varetas med faste dekker, ledelinjer, handlistor og med så gode fallforhold som de eksisterende forhold tillater.

Planlagt byggeområde

Planområdet er på totalt 32,2 daa. Eksisterende kirkegård inkludert kirke, og Ammestue utgjør 23,0 daa. Ny kirkegårdsutvidelse utgjør 9,2daa.

Planen har to formål: å sikre bevaring av de kulturhistoriske elementene i området og å ivareta behovet for utvidelse og modernisering av kirkegården. Størsteparten av området vil derfor forbli uendra og benyttes på samme måte som i dag. I de områdene som er regulert til grav- og urnelund/hensynssone, tillates det videre gravlegging i områder som har vært i «kontinuerlig bruk», og for Alstadhaug kirkegårds del omfatter det alle deler av kirkegården, slik det framgår av gravkart.

Planens organisering av de ulike funksjonene

Driftsområdet er flytta lengst mot nord i kirkegården. Med eksisterende plassering, vil driftsområdet i den nye situasjonen blitt liggende helt i sentrum av området. Av estetiske og praktiske grunner, er det ønskelig å plassere drift mer perifert, og å skjerme de noe fra de øvrige arealene, samt å gi dem noe bedre plass, slik at containere, mellomlagringa av masse, materiallager, maskiner og utstyr kan samles i driftsområdet. 0,7daa er regulert til område for drift. Innenfor dette arealet tillates det oppført et nytt driftsbygg med en BYA på 30%, dvs. med en grunnflate på inntil ca. 200m². Dette gir fleksibilitet til å inkludere noen flere funksjoner i driftsbygget enn det det er i dag. (Eksisterende driftsbygning er på ca 70m².)

Kirka har i dag ikke eget toalett, og benytter leide toalettfasiliteter i Herredsstua. Det er derfor behov for et nytt sanitærbygg, og dette er regulert nedenfor og nord for kirka. Kirkevergens ønske har vært å plassere det i nærheten av kirkebygget, og viste løsning er det nærmeste som kan tillates og anbefales, ut fra hensyn til kulturminner og estetikk. Plasseringa er drøfta med Riksantikvaren.

Det nye toalettbygget vil få en god og lesbar forbindelse med kirka med den nye prosesjonsvegen. Avløpsløsning for toalettbygget kan løses på flere måter, enten ved septik eller andre lukkede system inne i utvidelsesområdet.

Ammestua og området omkring denne beholdes uendra.

Kirkebygningen og middelalderkirkegården bevarer og eksisterende bruk videreføres.

Trafikk

Planen omfatter ikke trafikkområder. Dagens kjøre- og parkeringsområder beholdes uendra. De trafikale forhold er diskutert som en del av prosessen, og det er beslutta at parkering, gang- og sykkelveg og Fylkesveg 119 holdes utenfor denne planen, og reguleres i en egen påfølgende reguleringssak.

Begrunnelse for dette er at kirkegårdsutvidelse sikrer framtidig drift av kirkegården, men det er ikke sannsynlig at den vil medføre hyppigere arrangement eller større deltakelse ved arrangementene enn det det er i dag. Utvidelse vil derfor ikke endre eksisterende trafikkforhold. Det er kjent at eksisterende situasjon bør utbedres, og at dette må ses i sammenheng med utvikling av gang- og sykkelveg/ Fylkesveg 119 på begge sider av kirka, forhold omkring Alstadhaug gård og en utbedra parkeringssituasjon. Denne saken inkluderer mange flere parter og langsiktige planer, og det er derfor vurdert slik at den er egna til å behandles som en egen sak, slik at den ikke forsinker opparbeidelsen av nye gravfelt, hvilket er relativt akutt.

Landskapsforming og detaljer

På vedlagte illustrasjonsplan framgår prinsipp for utforming. Denne er på forprosjekt-nivå. Kirkevergens konkrete behov er å få tilrettelagt for flere gravplasser, å få etablert en prosesjonsveg, og å gi rom for andre typer gravfelt enn det som er på kirkegården i dag, samt å gjøre tiltak som sikrer ei god drift framover. På illustrasjonsplanen er det derfor avsatt områder til et muslimsk gravsted, en felles minnelund og driftsområde, og trasè for prosesjonsvegen framgår. Planen er drøfta med Riksantikvaren, som har gitt viktige innspill i forhold til formgivings-prinsipp og avgrensing.

Kirkegårdens deler er fra flere tidsepoker: middelalderkirkegården, gravhaugene, en utvidelse fra 1928 og den nordligste delen fra 1980. Alle disse har forskjellig utforming når det gjelder gravrekkenes lengde, trærnes plassering og artsvalg, gravminnenes utforming og avgrensing av kirkegården.

Når det gjelder formgiving av den nye delen, er det lagt vekt på å gi den ei formgiving som underordner seg de eldste delene av kirkegården, som ivaretar utsikten og som gjentar materialbruk fra de eldre delene.

Virkinger av planforslaget

Stedets karakter og estetikk vil i liten grad endres av tiltaket. Hele kirkegårdsutvidelsesarealet ligger vesentlig lavere i terrenget enn eksisterende kirke og kirkegård, og vil derfor underordne seg kirkebygget, middelalderkirkegården og Olveshaugen. Se vedlegg 8.2 snitt.

Bildet viser det man ser når man kommer på E6 sørfra og kjører nordover. Dette er det standpunktet hvor utvidelsen vil være mest synlig. Rød strek i bildet markerer plassering.

Kirkegårdsutvidelsen vil kunne ses vestfra (se bildet ovenfor). Siden den nye delen ligger nedenfor de eldre delene av kirkegården og plantefeltet, vil den nye kirkegårdsutvidelsen ikke medføre endringer i horisonten. I fjernvirkning vil derfor utvidelsen være synlig på den måten at arealet med kornåker blir mindre, og at kirkegården får en endra ytre form. Markeringa av kirkegårdens nye form vil være i form av en mur som følger terrenget, og dette vil på lang avstand være ei forsiktig visuell markering av kirkegården. For at de eldre delene av middelalderkirkegården skal få framtre tydelig med sin form, er det ikke planlagt treplanting langs muren på den nye delen av kirkegården.

Kulturmiljø og kulturminner vil ivaretas som en følge av planforslaget. Dette området har tidligere ikke vært regulert, og de freda kulturminnene blir nå sikra gjennom ei regulering. Grav- og urnelund er en arelbruk som naturlig tilhører et kirkemiljø, og kirkegårdsutvidelsen vil medføre at en lang tradisjon med en gravlegging ved Alstadhaug kirke kan videreføres.

Naturmangfold og jordressurser vil ikke påvirkes i vesentlig grad som en følge av planen. Den gir mindre areal med dyrka mark (9,2 daa) og tilsvarende mer med grav- og urnelund.

Kirkegårdsutvidelsen vil ikke medføre endringer i transportproduksjon eller energiforbruk. Den viderefører dagens situasjon i et lengre tidsperspektiv framover, uten at den endrer trafikkemønster/transportbehov eller energibruk.

Planen medfører ikke ras- eller flomfare på grunn av at kirkegårdsutvidelsen vil bevare eksisterende terrengforhold slik de er i dag.

Kirkegårdsutvidelsen vil ikke medføre forurensing i grunnen. Arealet vil opparbeides med drensledninger og infiltreringsgrøfter, og ivareta overflatevannet på samme måte som ved eksisterende kirkegårdsareal, altså ved infiltrering i grunnen.

Kirkegårdsutvidelsen er et offentlig tiltak, og vil gi økonomiske konsekvenser for kommunen i forhold innløsning av eiendom, opparbeidelse og driftsutgifter.

Avveining av virkninger

Regulering av Alstadhaug kirkegård med den utvidelse som vist på planen, vurderes å ha positive virkninger både for kirken, menigheten, kommunen og kulturminnevernet, fordi det sikrer framtidige gravplasser til menigheten, en videreføring av en tradisjon med gravlegging ved kirkestedet, og bevaring av kulturminner.